

NAGYKUNSAÁGI HIRLAP

TÁRSADALMI HETILAP. TÖBB EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik Szombaton.
A lap szellemi része a szerkesztő, más küldemények a kiadóhivatal címére küldendők.
Lapzárta csütörtök d. u. 4 óra.
Hirdetések legutányosabban. Nyilttér sora 50 fill.

Felolós szerkesztő:
KLEIN ISTVÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 K. félévre 4 K. negyedévre 2 K.
Egyes szám: 16 fillér.
Kapható: a Nagykunsági „Reform” papírkereskedésben és Berger Izidorné üzletében.

Vásár rendtartási szabályrendeletünk és piaczi helypénz szedési szabályzatunk tervezéséhez.

A fenti czimben megjelölt két művet a hét elején tárgyalta városunk pénz és jogügyi bizottsága. A tárgyalás sima lefolyása arról tesz tanubizonyságot, hogy mindkét tervezet jól átgondolva s megfontolva lett összeállítva. A vásár rendtartási szabályrendelet valóban hézagpótló, amaz pedig a közjóvedelemnek fokozása szempontjából igen üdvös dolog. *Vásári rend.* Álljunk it meg egy kicsit. Hogy is volt csak eddig és hogy van még ma is?

A szemtelenségig élelmes kofák — tisztelet a vajmi kevés kivételnek, hetivásárunk alkalmával már a kora reggeli órákban diszfelvonultak a piactérre s annak környékére s a piaczra jövő termelőktől — még mielőtt azok a piactérre beléptek volna — elkapkodták áruikat s főként az aprólék féléket, tojást stb. s a legfelső hatványával a szemérmertlenségnek — beállottak s beállanak ma is az ily uton sokszor potom árért megszerzett áruikkal a piactérre s ott azokat a közönségnek 50—60 sőt 70 százalék áremeléssel eladták és eladják. Ázsiai állapot ez, amelyet hogy a nagyközönség eddig is tűrt — csak csodának nevezhető. Hányszor elzengtük pedig mi ezt e lap hasábjain.

A vásár rendtartási szabályrendelet — többek között ezen ázsiai állapot megszüntetését célozza, kimondván mindjárt a 2. §-ban, hogy: *»kofák (tyúk, tojás, stb szedők) s más a vidékről beözönlő tömegesen vásárló s ismét eladó egyének élelmiszereket és apró jószágféléket heti vásárok napján az egész éven át csak reggeli 8 óra után vásárolhatnak.*

Szent igaz, hogy ezen rendelkezés beállításáért a mélyen tisztelt kofahad nagy szívesen megtépné, ha

módjában állana a tervező haját, (ha volna! Szerk.) de még szent igazabb hogy a nagy publicum ezen rendelkezésért örök hálával tartozik.

Ezen rendelkezés végrehajtása eleinte igen nehezen fog menni s ha valaha — majd akkor fog bebizonyosodni *rendőrségünk silány mivolta.* Hiszszük, de sőt elvárjuk azonban, hogy a hatóság ezen üdvös rendelkezés végrehajtása tekintetében mindent el fog követni.

Intézkedést tartalmaz a továbbiak során a tervezet az áruk eladásához használható ürmértékekről is. Ez szintén helyes, mert valóban neveltséges az a sok különféle — vakmerően lörvénytelen ürmértékek használata, a mi nálunk divatos.

Egyik szakaszban nagy lelki megelégedéssel olvassuk azt a rendelkezést, hogy gyümölcsféléket más gazdasági terményért (buzáért, árpáért stb) csere utján árusítani sem a piaczon sem pedig az utczai eladásoknál nem lesz szabad.

A ki még nem gondolkozott e dolog felől, annak halvány fogalma sincs, hogy a gazdálkodó közönségnek ezen cserekereskedésből éven át mily tetemes anyagi vesztesége van. Ezrekre megy azon termények értéke ami ezen az uton az élelmes kofa közönség zsebeibe vándorol. És itt ismét mondhatjuk a mit fentebb hogy t. i. szent igaz, hogy ezért meg a Julcsa, Panni, Eszter stb. stb. néni tépáznák meg a tervezőt, de szent igaz az is, hogy ennek olvastára az egyes gazdák lelkét a gyönyörteljes öröm fogja el.

Az aprólékfélékkel elkövetett azon vandalizmust, hogy azokat az árusok összekötött lábbal, fejfelé tartva viszik a piaczra, szintén megszünteti a tervezet.

A vásárokról, (ugy a heti mint az országos) a tervezet szerint kiltandók a koldusok, koczkaevők, ka-

rikadobók stb. általában a szerencsejátékosok, akik eleddig a köznépet ugyszólván kiszipolyozták.

A verekedő kofákra (ilyen akad minden héten egynehány) szintén tartalmaz a tervezet intézkedést, kimondván, hogy az ilyen alakok a piacz látogatásától 8—30 napig terjedő időre eltilthatók.

A heti piaczok alkalmával szedhető díjak szabályzata szintén tárgyalatott és el is fogadtatott a bizottság által. Összesen 60 díjtélt tartalmaz. Az egyes díjtételek összegét még most időelőttinek tartjuk leközölni, mivel a tételek még végérvényesen megállapítva nincsenek. A vezető egyének a díjából busás jóvedelemre számítanak, — a mely számítás — tekintettel piaczunk forgalmának a kikövezés következtében előállott növekedésére — nem alaptalan.

Sokaknak a közjóvedelem ily módon való növelése nincs inyére. Közöttük ép olyanoknak, akik a piaczon éven át alig vagy éppen nem vásárolnak, mert hazulról minden kitelik. Ezek álláspontját nem helyeseljük, de sőt egyenest el kell itélnünk — a mindennekeftt álló *köz érdekében. Miért fáj az például egyik másik gazdának, ha az ő saját földjén a tanyása által nulla befektetéssel tenyészteit aprólék árából páronként 1 mond egy fillért a város, a köz javára elkíván??* Ezt nem értjük! Hiszen ennek inkább jól kellene esni, nem fájni. Az a tanyás mesterember nem fizet abból a köveztvamból egy grislit se, a miből a piaczot kipádimentomoztuk. Nem illő és nem jogos e tehát, hogy az élvezett előnyökért ez uton adózzon? Bizonyára az, és mi hisszük, hogy e kérdésben velünk nagyon sokan egyetértének.

A régi kívánság teljesedését közelegni örömmel látjuk — s ne vételessék hízélgésnek csupán csak az

Téli ruhák tisztítását kifogástalanul teljesíti **Hrabéczy Antal**

ruhafestő és vegytisztító intézete

DEBRECZEN, Széchenyi utca 42. szám.

általunk minden kérdésben tanusítani szokott egyenes őszinteségnek — az eszme felvetéséért a város vezetőségét üdvözljük.

Ez a cikk — a mint azt különben is lehet látni, lapunk mult számába volt szánva, de mert ezt még késeinek úgy sem tartjuk, közöljük úgy a hogy vettük.

Egy hét alatt fordult a világ. Képviselőtestületünk mindkét szabályrendeletet le-tárgyalta s némi módosítással elfogadta. Ez a „némi módosítás“ az egyik szabályrendeletnek — a melyik t. i. a vásár rend-tartásról szólana — valóságos megöleje lesz. A képviselőtestület ugyanis kihagyta egészen a szabályrendeletből azt a részt, a mely a kofák megrendszabályzására vonat-kozik. — Nem vagyunk képesek a közgyű-lés ezen eljárásának igazi indokát a legbe-hatóbb kutatás daczára sem felfedezni. A rendszabályozás ellen felszólaló képviselők (összesen?) a termelő osztály érdekeit lát-nák a rendszabályozás folytán veszélyez-tetve. Ez az aggodalom alaptalan, ez a fel-tetevé nem állhat. A kofák megrendszabályo-zása semmi szín alatt nem sértené a terme-lők érdekeit, de e mellett védené az ugyne-vezett piacról élők érdekeit. — Hogy miért? az igen egyszerűen és érthető módon el van mondva e cikkünk elején.

Az egész szabályrendeletnek különben ez a része volt a magva. E rész nélkül úgy néz ki a szabályrendelet mint az ágyu — töltény nélkül, mint a harang üttö nélkül, vagy hogy még tovább menjünk, a turí vásár sátor nélkül. — El lehet tenni a lom-tárba egész nyugodt lélekkel. Nincs rá szük-ség, mert hiszen a benne foglalt egyéb-bb rendelkezések egy, sőt egyig olyanok, a melyek részint törvényekben, részint a várme-gye hasonló irányú szabályrendeleteiben ben foglaltatnak s többé-kevésbbé nálunk is végrehajthatnak.

Azokat — a kik a rendszabályozás mellőzését kívánták — nézetünk szerint 3 féle szempont vezérelhetette, egymint:

1. önérdék,
2. a népszerűség emelése
3. az intentió meg nem értése.

Mi azt a harmadikat — mint legeny-hébbet fogjuk rá a mellőzőkre. — Elég szo-moru az még így is.

A piaczi helypénz szabályzat keresztül ment elég simán. Hogy a helypénz behozat-alával mily hatalmas jövedelemforrást nyit-tunk meg, azt már a közel jövő fényesen be fogja igazolni.

Csak hadd jöjjön — ránk fér a jö-vedelem.

Szódi III.

Községi pótagó — utadó.

Egy szürke papírra nyomott kis czé-dulát hozott a város embere. Községi pótagóért és utadóért zavarják az embert. Mig az állami adót, — nem lévén ex-lex állapot — fizetni kellett, ez a két adó, mint amannak sallangja fel se tűnt. Ma azonban, mikor az

állami adót befizetni hazafiatlanság, sőt a fizetni akarót szörnyen görbe szemek-kel nézik, — a községi pótagó — és utadó befizetésének követelésével zaklatják az üres zsebü magyart — nagyon is szembe ötlük ez a kis szürke czédula, mely végrehajtással való fenyegetéssel követeli a nevezett címü adók befizetését.

Fizetni kell, az bizonyos. Nem is szól már az ellen a magyar. Rég tudja már ezt a jelszót. Bölcső dala ez: fizess kutya. De ha már fizetni kell — lássuk hát miért is fizetünk.

Községi pótagót? A remek jó világítá-sért? Kötünő intézményekért? Gyors és tel-jes igazságszolgáltatásért a községi bírasko-dásnál? A rendőrség munkálkodásáért? Nagyszerű közbiztonságért? Utadót miért? Remek kövezetért? Nagyszerű utakért? Re-mek járdákért? Vagy a térdig érő sár és pocsoljákért? Hisz egy rongyos téglá átjáró nincs az egyes mellékutcákön, mintha a déli oldalakon északra néző házakkal bíró lakosok nem fizetnék ezt a két adót.

Ugyan hát miért is fizetjük? Semmi másért, mint a levegőért. Azért a jó kun-sági levegőért fizetjük ezt, melyet Isten jó-voltából minden községi pótagó és utadó nélkül is ingyen szivhatnánk!

De ne panaszkodjunk. A községi pótagóból nyomtatják azt a kis „Értesítő“ czédu-lát, melylyel követelik a községi pótagót és utadót.

Fizetni kell. Zugolódni szabad, ezért nem kell külön fizetni, — csak előbb fizess, azután zugolódhatsz!

A villanyos világítás dolgában értekez-tünk. Az aktacsomó sulyban 2 grammal gyarapodott és így elérte a 2 1/2 kilót, még várhatunk, míg 5 kiló lesz. A kőutak szapo-ritása remekül halad előre. A tervbe vett és építeni szándékolt utakat egyik érdekfél elkamukérozza, a másik fél megfelebbezi, a sár az marad feneketlen és felebbezetlen.

A községi pótagót, — utadót befizet-tem, — hát most már utólag, zugo-lódhatom.

Zódi.

Közgyűlés a városházán.

Az elmúlt kedden közgyűlést tartott képviselőtestületünk, mely alkalommal 11 tárgy került szőnyegre és mind a 11 tárgy, daczára a sok és nagy részben tartalmatlan felszólalásoknak, már 11 órára letárgyalatott. Vadai bátyánk mint mindig, ez alkalommal is több rendbeli felszólalással látszott vise-lősnék és azok közül bámulatós kitartással vagy 6 életet is adott a szőnyegre. (A kitartást in-kább a hallgatókra foghatnánk rá. Szerk.)

Megszavazták a 300.000 koronás köl-csön felvételét, megállapították, hogy kik lesznek a jövő évben a virilis városi képvise-lők. A városi képviselőválasztásra a szük-séges intézkedések megtételére s több kisebb jelentéktelen tárgy elintézésére után megalko-tatott a vásár rendtartási szabályrendelet és piaczi helypénzszabályzat, melyekkel vezér-cikkünkben foglalkozunk bővebben.

E tárgynál meglátszott egyeseknél a zsebre való utazás. Mikor már a régi állapot, t. i. a kofáknak a vásárló közönség kárára való visszaélései megerősítést nyertek — a piacra felhordott aprólékok megadóztatása kérdésénél elsőnek Vadai István szólt és a szabadságra való többszöri hivatkozással semmiféle új adót a szegénység terhére kiróni nem akar. (Mintha a szegénynek lenne eladó csirkéje.)

Király Gergely csak a vidékről bejövő termelőket véli megadóztatandónak, a hely-belieket a vámfizetés alól kivonná. Tőkés Imre az aránytalan megosztás tekintetében emelt kifogást. Kiss János, Vad Sándor és Madarász Imre szólaltak fel a helypénzszabályzat mellett, alaposan kioktatva a szegénységet (?) védő és szüntelen szabadságról beszélő képviselő urakat, hogy nem az a szabadság ha nem fizetünk és mindent az iparos, kereskedő, hivatalnok és a birtoktalan adófizető polgárság nyakába sózunk. A képviselőtestület 7 ember ellenében elfogadta a piaczi helypénzszabályzatot.

Az ülés utolsó jelenéséül Vad Sándor v. képviselő a II. transversalis kőút ügyében elkövetett polgármesteri csíny miatt interpellált. A polgármester előterjesztette védelmét, mely szerint egy presbyteri gyűlésen határozták el a közönség érdekét szivükön viselő városi képviselők (mintegy 15-en) hogy az építendő kőút a polgármester ur utcáján vonuljon el és vitessék D. Tóth Sándor féle csutkás keszínő felé s így adatott be az ezt kérő kérvény. (Debreczeni Lajos dr. is ott volt azon a ref. presbyteri ülésen?) Miután beismeri polgármester, hogy a városi szabályzatot nem ismerte, ezután az ily ügyeket is, mielőtt azokat a képviselőtestület elé terjesztené a városi tanácsossal fogja előbb tárgyalatni. Vad Sándor indítványozza, hogy a kőút ügyét a legközelebbi képviselőtestület közgyűlési tárgysorozatába vétessék fel. A gyűlés bezárását a hirtelen kerekedett nagy lár-mában hallani nem lehetett és így a szó-lásra felállott Vadai, Király, K. Tóth, Tassy, stb. képviselők szóhoz sem juthattak. Ne hogy kényes ügy tárgyalását és a képviselő testület elé való újbóli előhozását a polgármester sokáig késleltesse, több képviselő aláírásával egy kérvény adatott be a képvise-lőtestületi gyűlés mielőbbi összehívására.

Reflexiók egy könyvismerte-tésre.

„A magyar névmások használatának fejlődése a legrégebb nyelvemlékek kora óta“ című nyelvészeti füzetéről egyik laptársunk meglehetősen tökéletlen apokrif módon (avagy aláírással) oly képpen emlékezik meg, a mit nem hagyhatunk szó nélkül. Mellőzve most az elején az egyéni vonatkozásokat, csak azokra a megjegyzésekre kívánok válaszolni, a melyek alkalmasak az írói megbízhatóság-nak leszállítására, sőt megsemmisítésére és a mely vádak alaptalanságuknál fogva be-csületbe vágó dolgok és ref. „Valószerűség-

VALÓDI ORGONA - CRÉM ÉS SZAPPAN.

egytiszta, ártalmatlan, zsiradékot nem tartalmaz és így nappal is használható, mint a

biztos és legalkalmasabb szer a női szépség ápolása és fentartására.

Egyedül kapható: ARDÓ LEÓ „OROSZLÁNHOZ“ címzett gyógyszerárában Karczagon, hol az összes bel- és kül-földi különlegességek is kaphatók.

ről" írott munka Ezsau akarom mondani Dr. Tanárki Ö. szerint compilatio. Tanárki ur úgy látszik nincs tisztában azzal, hogy mi az a compilatio. Ha országíró tudósunk Beöthy Zsolt irt volna egy munkát a „valószerüségről“ és valaki e munkának egyes részeit kikapkodva, úgy állította volna össze, holmi változtatásokkal, hogy az így összekapkodott részek egy önnálló conservatív színezetével bírtak volna: ez compolatio. Vagyis az összelopkodott holminak oly módon való furfangos összeállítás, hogy ez az összeállítás a hozzá nem értő, vagy a dologgal ismeretlen ember előtt harsonázva hirdeti az eredetiségnek csak látszatát. Abban az esztendőben jelent meg az egyetemi pályakérdés, a mely esztendőben Beöthy éppen e tárgyról előadásokat tartott. Tekintve, hogy a „valószerüség“ szónak megalkotása maga is a Beöthy nevéhez fűződik, — igen természetes, hogy a ki erről írni akart, kénytelen volt Beöthy egyetemi előadásait is tekintetbe venni, mert irodalmunkban az egyetlen lehetett csak az anyag tekintetében figyelemre méltó forrás. Ha tehát Körösi akarom mondani, Tanárki ur azt állítja compilatió-nak, hogy szerző Beöthy nyomán indult, úgy szerző e vádra csak büszke lehet. Arra a vádra, hogy e most megjelent munka tulajdonképen szakvizsgái dolgozat volt: igenlő választ adok.

Bizony sok fáradtságba került az és hangya szorgalommal kellett gyűjteni az adatokat s ez éppen érdeme, hogy egy szakvizsgái dolgozat önálló irodalmi beccsel is bír, avagy irodalmi becsü — mert majd göröcsre itéli az én nyelvemet is Tanárki, ki pedig nyelvvel folyton göröcsbe botlik, nem tudván kiejteni egy szót sem épen és érthetően, ő a gáncs- és göröcsstelen lovag! A rendszerezésre vonatkozólag rövid a válaszom. A „megjegyzések“ megemlítik, hogy az egyes kategóriák megállapításánál a „Nyelv. tört. Szótár“-hoz tartotta magát. Nem veszi észre T., hogy mikor szerzőt hibáztatja a rendszerezés tekintetében, tulajdonképen a „Nyelv. tört. Szótár“-t hibáztatja. Végre is minden rendszer csak a tájékoztatás fő irányait állapítja meg és éppen ezért tökéletes rendszer sehol sincs s mikor egy megszorult kritikus, tudatlanságát elpalástolandó, egy művet agyon akar ütni, mindenkor a rendszerezésbe köt bele, nem lévén neki objectív érvei és kifogásai.

Meg kell adni, hogy T. megjegyzése örületes kalamajka, de legalább van benne rendszer — rosszakarat és tehetetlen düh! Hozzáértő ember — a ki több egy gimnázistásnál — egy kis jóakarattal el tud igazodni. A megvádolt nánási és karczagi kifejezést igazolja az élő nyelvszokás. De úgy szokták azt ugyebár T., hogy a mit nem tudunk: azt nem hisszük! Hja kérem, nyelvészetben nem hinni, — de tudni kell! Tömjé ki tehát Tanárki ur maga magát — körösi csutkával! Ne pedig a meszes zsidót; így legalább lesz benne valami haszna vehető anyag — a korpán kívül is! Ha szerző hibázott: azt hiszem azt ő beismeri; de a hibára figyelmeztetés ilyen módja undorító fanatizmusra és önző irigységre mutat.

A keserü orvosságot is be kell venni: ha gyógyít; — de nem kell hozzá mérget keverni, hogy megöljük a beteget! Az igazságtól pedig szerző nem fél; hanem fél és küzd ellene Ön, T. az elvakult fanatizmusnak sötétlelkü pribékje, — a protestantismus

nagyobb dicsőségére, melynek Ön magát felkent bajnokául szeretné feltolni.

Zolnai levelére csak annyit jegyzek meg, hogy kezeink közt levő hiteles adatokkal bizonyíthatom, hogy Zolnai tisztességes díjazásért igenis igénybe vette szerző munkásságát. A továbbiak személyi ügyek lévén, arról T. nem tudhat semmit, valamint nem tudhatja azt sem, miért szünetel a munkássága szerzőnek ez időszereint. Azt meg aztán Zolnai 1905. nov. 8-án kelt levelével igazolhatom, hogy igenis szívélyesen üdvözölte szerzőt beccsel munkái megjelenése alkalmából, valamint Szily Kálmánnak hasonló elismerését is igazolhatom az ő sajátkezü soraival, engedélyt kérte szerzőnek, hogy jövőben is számíthasson munkásságára. Ezen urak pedig talán érnek annyit kritika szempontjából, mint T. ur és azt hiszem, szerző inkább megelégedhetik ezek elismerésével, mint a T. otromba gáncsaival, melyek neki éppen dicsőségére válnak — ily társaságban! Avagy nem ismeri Ön a Klopstolk festőjét és a műbarátot, kik közé befurakodott az üres fejü léha! A bakonyi betyár sem bántja ok nélkül a bandája tagját, de úgy látszik T.-ban már annyi erkölcsi érzék sincs, mint a bakonyi betyárban; — avagy a Duna és Tisza közé még nem jutott el a bakonyi betyár kímélete sem?

Bizony kérem szomorú dolog az, mikor kimutatják egy igazgatóról, hogy még egy iskolai értesítőt sem tud összeállítani s ezt nincs senki, mert hiszen nem is lehet, — a ki megczáfolja; mert tényt czáfolni nem, csak eltagadni lehet! Nos, hát ha a tanárkar többi tagja ezért nem áll ki a porondra, a valót nem tagadja meg: ez baj lehet annak, a ki ebben ludas s értem, ha aztán tehetetlen dühében az Aesopus számarával tart — rugdal. Mondja kérem, nem szavazott Ön ellen a szerző az igazgató választásnál? Hogy lehetne másként az ily vakmerőt megrendszabályozni?! Oltuk el előle a lámpát, hogy ne dolgozzék és menjünk neki egy doronggal, mint akár egy korcsmai hős!? Nemde? Vagy nem volt elég a megnyitóban zengeni el e feletti keserveit? Meddig fog még a tehetetlen düh vessző paripáján rugdalózni?

Presbyter.

Erzsébet-emlékünnap.

Vannak esetek, mikor az ember szivebben nem írta, de kell írni; ilyen esetek bőven vannak az ujságíró életében.

Vannak azután esetek, mikor valakinek nem kellene okvetlen írnia, de írni akar.

Ilyen eset a polgári iskolának, városunk dédelgetett kedvencének, „Erzsébet-emlékünnap“-e, melyről meg nem emlékezni, megbocsájtathatlan véték volna.

Igen sajnáljuk azonban a vezetőség azon intézkedését, hogy az az ünnepélyt nem tartotta meg nagyobb helyiségben, pl. a gymnasiumi tornacsarnokban, mint más alkalommal. Igen sokan voltak, a kik kénytelenek voltak vagy a hideg folyosón állani, vagy egyszerűen haza mehettek. Mint más-kor, úgy most is, volt volna olyan udvarias a gymnasium, hogy rendelkezésre bocsájtotta volna a tornatermet.

Részt vett az ünnepen a város színejava s a jelenlevők díszes koszoruja élénken dokumentálta az érdeklődést, 19-én, Erzsébet napján, d. u. 3 órakor kezdődött az ünnepély az egyik csinosan díszített tanteremben.

A növendékek kara nyitotta meg és zárta be a sorrendet. A kedves leánykák meghatottan és ügyesen énekeltek el felejthetlen Nagyasszonyunk kedvenc dalát s még két énekszámot. A hálás közönség tesszéssel fogadta a kis művészek produkcióját.

Csorba Ilonka ügyesen szavalt, nem különben Szendrey Gizella. Ez kétségkívül az ügyes tanítás érdeme, de bizonyosága a növendékek életrevalóságának is és rátermettségének. Mit szóljunk Máthé Margit polgári iskolai tanítónőnek föllovasásáról. Önagsága e tanévben először működik az intézetnél. Ne csodálkozzék rajta, hogy mindenkit meghódított. Az ő szavának nyomán a hallgatóság lelke szárnyat öltve föl-emelkedett egy nemesebb, egy tisztultabb légkörbe, hol csak azok vannak otthon, a kik úgy beszélnek és gondolkoznak, mint Máthé Margit. Arról pedig meggyőződünk, hogy az ő beszéde kedves, figyelmet keltő és varázslatos erejű, — gondolkodása pedig magasztos, nemes. Büszke lehet az a testület, mely őt magáénak vallja; büszke a város, melynek ily kiváló lakosa van. Az emlékbeszéd pedig nem volt föllovasás, hanem egy megtanult és hiba nélkül mesterien előadott kis mestermű. Kérjük Önagságát, fogadja el e sorokat valóságnak, mert nem az udvariasság vezette szellemünket, hanem a történetírói kötelesség: az igazság. Ne csodálja senki, ha megadjuk az elismerést. Többet! A hálát és köszönetet, hogy ilyen műélvezetben részesítették. Az emlékünnap önkénytelenül is diadalünneppé változott s e diadalünnap győzelmi pálmáját első sorban Máthé Margitnak nyújtjuk. A többiek is fogadják elismerésünket.

Egy figyelmes hallgató.

UJDONSÁGOK.

* **Vármegyénk főispánjává** a király Dr. Lenk Gyula budapesti ítélő táblai bírót nevezte ki.

* **Hivatal vizsgálat.** Bagossy Károly kir. tan. alispán és Dr. Kúry Albert vmegyei tb. főjegyző Ludvig Alfréd vmegyei főszámvévővel hivatal vizsgálatot tartottak.

* **Iskolaügyi bizottsági gyűlés** tartott f. hó 22-én, melyen a több rendbeli kérvények elintézése után Zelovics János tanító helyettesítéséről oly módon határozott a bizottság az egyháztanács utólagos jóváhagyása reményében, hogy miután Puskás István ideiglenesen alkalmazott tanító, ki egy hónapig vezette Zelovics János osztályát és aki a dunántúli Szentgyörgyre választott meg tanítónak, a még mindig betegeskedő tanító osztályát parallel kollégája Mocsári László vezesse 70 korona havi díjért mindaddig, míg tanítói kötelességének Zelovics János eleget tud tenni.

* **A közüti alap.** A vármegyei közüti alap 1903/4. évi zárszámadásai összeállítottak, a közüti bizottság által letárgyaltattak és javaslattal elláttattak. Ezek a zárszámadások és a javaslat folyó évi november he 20-tól december hó 4-ig terjedő 15 napon át a vármegyeházban a közüti hivatalban közszemlére kitétettek, ahol azokat a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti. Az esetleges felszólamlások a kitételi időtartamának lejártá napjáig a vármegye alispánjához írásban benyújthatók.

* **Önérzetes kis kaszinó.** Lapunk hasábjain már régóta hangoztattuk több ízben, hogy a Szilágyi S. János esetéből kifolyólag, annak személyére és elfoglalt állásaira vonatkozólag a városi takarékpénztár munkájára várjuk annak bojkottálását. Annyi önérzetet méltán várhatunk el bármely erkölcsi testülettől, hogy rovott multu

embert ne tőrjön meg kebelében és tanácskozásaiban. De úgy látszik, hogy a városi képviselőtestület, valamint a megyei képviselőtestület, sőt az egyháztanács vezetőségénél süket fülekre találtunk. Hja kérem a jó kortest meg kell becsülni, mert az első rangu színe-java... szín-arany! De várhatunk-e a nevezett erkölcsi testületektől egész jogosan más viselkedést? Nagyon is — ez a mi felfogásunk s nem is szűntünk meg sürgetni, különösen az alábbi eset után. Az „Egyetértés-kör“ néhány nappal ezelőtt igen tapintatos hangon tudatta Szilágyi S. János elnökével, hogy ezen állásától felmentettnek tekinti s kéri egyben, hogy a kört megjelenésével se tisztelje meg. Meg is választották helyette elnökül menten Mándoky Andrást, aelnökül pedig Sallay Lászlót. Ezt tette egy kis kaszinó, melynek tagjai egyszerű polgáremberek. Hát nem jogosan várhatunk azonos önértéket a fennnevezett erkölcsi testületek intelligens uri vezetőségétől? Vagy utóbbiaknak minden szabad — s jól is áll???

* **Ének a Máv-ról.** F. hó 19-én több, karczagi lakos Budapestre utazott és ugyanazon kocsiosztályba szálltak. Szolnokon meggyújtották a lámpákat, de Süly-Sápot elhagyva egyszerre sötétség lett a kocsiban — a lámpák kialudtak. Nos lőn nagy riadalom, míg egy jókedélyű utazó valahonnan az uti podgyásza fenekéről egy szál gyertyát előkeresett s azt az utasok nagy gaudiumára ketté törve — az ablakokra erősítette és meggyújtotta. Csakhogy a vasut nem ismer ám tréfát! Az ő lámpái nem égtek, az kétségtelen — legyen hát sötétség... diktálta a felsőbbbségi czopf. Az utasok ellenszegültek — és a vonat végigrobogta útját, be is érkezett a keleti pályaudvarra... gyertya világ mellett az ablakokban.

* **Ének a Máv-ról numero 2.** Hétfőn este több utas vacsorázni kívánt a vasuti étteremben. Hívták hát a pinczért és étlapot kértek. A pinczér kijelentette, hogy étlap nincsen. Mit lehet kapni étlapon kívül? kérdik az utazók. Tormás virslit — felelte a szolgálatkész pinczér. Semmi egyéb enni való nem volt a konyhán! Hogy azonban a Máv. érdemes igazgatósága valahogy azt ne higgye, miszerint ez a csekély megrovási kaland Rekettye-Szilás-Tarján állomáson eshetett csak meg, hát megnevezzük a szintért — Keleti pályaudvar Budapest.

* **Vasárnap és ünneppon** is lehet Krammer Károly fényképészeti műtermében fotografiákat készíttetni, mert a postával szemben levő elegáns és pazarul berendezett műterem egész napon keresztül nyitva áll.

* **Legfinomabb szivarkahüvelyek** Riz Abadie, Janina, King, Nil, kaphatók rendkívüli olcsó árban a Nagykunsági „Reform“ könyvkereskedésben Ardó gyógytár mellett.

* **Az ügyész ur és a sár.** Bámulatos az a flegma, a mivel a városi tisztviselő ügyész ur a járdák tisztántartására vonatkozó hatósági rendelkezést be nem tartja. Hosszu őszi esőzések és nagy sarak ideje alatt, — a mint azt megfigyeltük, — az ügyész ur háza előtti, külömben is rongy téglajárda soha letakarítva nem volt s az arra járók ott mindig nyakig érő sárba tapiczkoltak. Hát kérem: Ha az előljáróság tagjai így tartják be a szabályokat, mit várjunk akkor a hátuljáró közönséges adófizető polgároktól? Mi is lesz kérem az a járda tisztogatással?

* **Becsület védés.** Valami gazember még most sem szűnt meg komisz szórakásával a névtelen levelek gyártásával felhagyni. Csörg József birtokos kapott

az elmúlt héten ilyen levelet, melynek tartalma ez: „**A száját fogja meg!!**... egy asszony becsületéről van szó“. Az elvetemült alak legalább pontos czímet irt volna, mert városunkban több ilyen nevű birtokos van és így nem tudni még azt sem, melyiknek szól hát. Szép asszony lehet még az is, a kinek névtelen levelekkel védi meg egy kapczabetyár a becsületét.

* **Az első halottégető Budapesten.** A fővárosban kedden alakult meg az első halottégető egyesület, amely alapszabályait már fel is terjesztette jóváhagyás céljából a belügyminiszterhez. Mihelyt leérkezik a jóváhagyás azonnal hozzálátnak a krematorium felállításához.

* **Időjárásunk** nem változik; hol kiderül, hol beborul. Mezőgazdasági szempontból káros ez, mert sok szántatlan és vetetlen van még, ennek pedig sok káros következménye lehet. Hej pedig, de ránk férne már egy jó esztendő.

* **Laptársunk** a „Nagykunság“ mult heti számában az alábbi adja:

„Az érdem jutalmazása. A város képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésében Kovács Lajos városi tanácsnoknak azon ernyedetlen és kiválóan szorgalmas munkásságáért; melyet a kövezési munkák keresztül vitelénél mindvégig kifejtett, elismerését s köszönetét fejezte ki. Szinte a kövezési munkák ellenőrzése során tanúsított ügybuzgalomért Várad Miklós főmérnöknek és Varga János segédmérnöknek elismerését és köszönetét (csak??) fejezte ki a képviselőtestület.“

Igen szép, csakhogy a városi képviselőtestület jegyzőkönyve egyebet is mond, még pedig az alábbiakat:

„Karczag város képviselőtestülete egyhangulag elhatározza, miszerint Várad Miklós m. kir. államépítészeti főmérnököt a kövezési munkák ellenőrzéséért és átvételéért 400 korona, Varga János segédmérnököt 100 korona s végül Kovács Lajos v. közmunkaügyi tanácsnokot azon ernyedetlen és kiválóan szorgalmas munkásságáért 200 korona tiszteletdíjban részesíti.“

Na hát kérem ez igen érdekes. Tudunkall azok az urak fizetéses tisztviselők s így minden díjazás felesleges — mert a jó urak csupán köteleességet teljesítettek — hát mire fel extra díjazás, pláne állami tisztviselőknél. Vagy olyan sok felesleges pénzünk van? S egyesek mégis saját költségükön kénytelenek az utcazi lámpákat felállítani.

* **Helyi iparunk** és így iparosaink érdekében tollunk mindig készenlétben áll, mit nem egy esetben bizonyítottunk be. Ha egy fiatal iparosunk szép munkát produkál, avval szívesen foglalkozunk, hiszen közönségünk érdekében teszünk mindent s úgy akkor is azt szolgáljuk midőn egy egy jobb munkájú iparost figyelmébe ajánlunk. Sokaknak emlékében él még ifj. Hunkó József, ki uri házaink egynemelyikét a legizlésebb és stilszerű butorokkal látta el. Most egyik tanítványa és huzamosabb ideig volt segéde Antaly László 2964. szám alatt nyitott üzletet. Munkáiban mesterének minden tudása izlése fellelhető. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

* **Rágalmazás.** Pádár Istvánné karczagi lakos, Trunkó Julianna szülésznő magzatelhajtással vádolta s róla eféle híreket terjesztett. Sértett a bíróság jogsegélyét vette igénybe. E hó 21-én tárgyalatván az ügy mihez képest a rágalmazó egy nap fogház és 10 korona pénzbüntetéssel sújtott.

* **Gyönyörű állapot.** Már nem elég az, hogy e lap hasábjain prédikáljuk a lehetetlen és túrhetetlen közbizonytalanságot, már a szószéken is felhangzik a tanító leczke a durvaság és komiszság ellen a mit egynehány vásott suhancz az utcán elkövet. Maholnap tisztességes nő nem is mehet végig az utcáinkon, mert fényes nappal történt meg az eset, hogy egy urinót a legforgalmasabb utcán ölelt meg akarata

ellenére két ilyen elvetemült gazficzkó. Minden bajnak a rendőrség az oka, melyeket egyik városi képviselő szerint csak azért etetünk hogy mi foghassuk meg az ő nyakukat s nem ők a mieinket. Hát csakugyan nincsen szükség még most sem a csendőrségre.

* **Legtöbb adót fizető** városi képviselők névjegyzéke az 1906. évre. A számok az adó összegét jelentik: Papp Elek 3845.10 (kétszeres), Lacsny Gyuláné 2059.80, Karczag r. t. város 1878.55, Stern Dezsó 1871.23, Boros Sándor 1655.47, P. Szabó István 1576.01, Főző Sándor 1570.28, Adler Jakab 1560.89, Csörg Eszter 1503.68, Laczka Lajosné 1489.90, Ev. ref. Egyház 1474.09, Puskás Sándor 1419.88, Reiner Miksáné 1403.72, Farkas Benedekné 1402.33, Hajdu József 1391.80, Puskás Károly 1372.39, Kerekes István 1320.18, Molnár János 1284.76 (kétszeres), Csokai István 1280.76, Dr. Fodor Márton 1254.52 (kétszeres), Ernszt Béláné 1215.82, Szarka János 1205.90, Sánta Mihály 1168.88, Veress Károly 1159.46 (kétszeres), M. kir. földműves iskola 1106.07, Csörg Károly 1105.08, Rimaszombati János 1101.85, Rimaszombati István 1097.57, Toronykői Frigyes 1093.93, Braun Izidor 1065.81, Köz-birtokosság 1064.42, Halász Ignác 1037.07, Kiss J. Imre 988.26, Bánhegyesi Sándor 983.88, Rimaszombati József 962.58, Kun Istvánné 944.03, Kiss B. János 929.27, Nyéki Mihály 919.96, bogdi Papp Sándor 950.66 (kétszeres), Kovács Lajos mérnök 974.08 (kétszeres), Csörg Lajos 915.56, Elek Jánosné 899.04, Hajdu István 896.47, Cs. Kovács István 887.23, Kiss Lőrincz 882.49, L. Sánta Imre 849.97, Dr. Szilágyi Elek 823.86, S. Nagy István 806.96, P. Szabó Gergely 805.36, R. Szilágyi László 772.23, G. Szabó László 770.51, Özv. Nagy Péterné 766.69, Kollman Károly 764.96, Dr. Várady László 761.52, Szőke József 752.52, Sánta István 748.23, id. Vadai István 747.33, S. Nagy Pál 742.79, Karázi Ferencz 720.59, Ungár Arnold 713.10, Dr. Debreczeni Lajos 702.46, Őrsi András 684.88, Fekete Imre 649.82, Szilágyi A. Jánosné 641.39, ifj. L. Nagy Lajos 640.87, Zsigray János 639.92, Schwitzer Jónás 638.34, Ökrös József 621.05, P. Szabó András 610.63, Király András 603.03, Nádasdy József 591.38, Dusa Mihály 587.09, Simon Pál 578.09, Csikos Istvánné 575.71, Olajos Mihály 568.22, Sánta Péter 565.84, Miró Károly 558.53, Őrsi Pál 562.46, Turi Mihály 560.98, Jónás Sándor 552.86, K. Kovács Imre 543.77, Sánta Gábor 533.19, Tőkés János 527.80, B. Kiss Lőrincz 525.93, id. Ökrös Lászlóné 524.27, Sz. Virág Péterné 523.81, Köhn M. L. 523.44, Erdei János 512.81, Szilágyi Sándor 509.22, ifj. Csörg Sándor 509.07, Hizli Károly 503.96 (kétszeres), Pót. Iványi Sámuel 498.48, Madarász Imre 497.10, Dr. Szentesi Tóth Kálmán 476.26, Gyökerez István 494.98, id. Nagy Ferencz 486.35, Berger Arnold 481.08, id. Varga Péter 480.14, Sánta Péter 476.09, ifj. Csányi Sándor 476.32, Gör. kel. Egyház 472.42, Balog Miklós 471.17, Pál Mária 468.24, Köhn Dávid 468.24, L. Sánta Imre 462.07, L. Sánta Imre 461.03, Hemző Lajos 459.88, Kiss P. László 455.98, Hajdu Benjámín 423.98, Dr. Turi Manó 424.98, Dr. Nagy Pál 416.66, Róm. cath. isk. 410.65, Zs. Nagy István 406.48, Szabó László 400.10.

* **Verekedő legények.** Mindig a rendőrséget ütjük szólnak egyesek. Nohát mi is megvédjük őket most az egyszer. Ez a pár rendőrlegény meg a biztos tehetetlen, mert azzal torkolják őket le, ha valamit észre vesznek és valamit a közrend érdekében cselekesznek „minek látnak meg mindent.“ Így volt ez az elmúlt héten is. A katolikus legények vaskeztyűvel verekesznek fényes nappal. A dr. Fodor Márton kapuja előtt támadtak így meg egy legényt és verték véresre a fejét. Mikor a biztos erről jelentést tett, a főkapitány ezeket mondta: „Még egyet sem ütöttek agyon!“ Ugy látszik a fejtől bűdös a láb.

* **Ujdonságok bőrárakban.** Gyönyörű és elegáns valódi fokabőr erszények csinos kivitelben, feltűnő olcsó árakban árusítatnak az Ardó gyógytár melletti „Reform“ üzletben.

* **Kitűnő csemege sajtok és különféle theasütemények** a Feriancz D. cégénél kaphatók. Valódi orosz theák és francia Cognacok. Szent Hubert-féle erősítő italok vadászoknak különféle lapos palackokban.

* **Helybeli és vidéki menyasszonyok részére és a ház körül szükséges bármily csekély mennyiségű vászon-áru, asztal-nemű, törülköző, zsebkendő, fehérnemű, ágyszőnyeg, paplan, matracz stb. kizárólag jó minőségű cikkeket magánfeleknek is a legolcsóbb árban szállítja a hirneves, aranyéremmel kitüntetett Weisz és Heimler-féle ipartelep, Pozsonyban. Árjegyzékek és minták bérmentve.**

* **Segély az oroszországi zsidóknak.** Az az óriási nyomor, melyben az orosz nép szenved, legnagyobb mérvben a zsidókat érinti. Felsegélyezésükre a művelt országok mindegyike megteszi a magáét. Mint értesültünk, a karczagi izr. hitközség száz koronát folyósított e célra.

* **A vadász urak figyelmébe.** Többször hallottuk már kisebb nagyobb birtokos társainknak, s általában véve földmiveléssel foglalkozó népünknek, a vadász urak eljárására vonatkozó kéréseit, de leginkább panaszait, hogy a vadász törvényben befoglaltatik e hogy egyes tagjai a vadásztársulatnak a tanyasi ebeket meglöhetik, vagy esős időben mikor lágy a föld, mint éppen most is, a dülökön keresztül-kasul járhatnak-e kocsikkal? Mi sem tudjuk éppen, hogy a vadásztörvény mit parancsol, a vadász uraknak, de azt tudjuk hogy az egymásiránti kötelesség szent törvénye nem parancsolja, hogy kárt okozzon felebarátainknak bármilyen téren is. Egy birtokos.

* **A szépség csak addig tart míg ápolják.** Vegyen Orgona crémet és már egy tégely elhasználása után meglátszik a biztos siker. Az arcbőrt finomítja, a redőket és az arcz mindenféle tisztálanságát eltávolítja és a bőrnek üde színt kölcsönöz. Egy tégely ára 1 kor. 20 fill. 3 tégely 3 kor. Kapható Ardó Leó „Oroszlán“ gyógytárában Karczagon.

* **Takarékos gazdasszony habana rumot vásárol, melynél az üveg fenekén egy csomag finom thea van csomagolva, mint azt más oldalon adott hirdetés jelzi: árulja Rosenberg Márton nagytőzsdé tulajdonos.**

* **Porcz Ellán** rémült kiállással lépett be a Karczagon megalakult 28-asok radikális függetlenségi pártjába és egyidejűleg a szerkesztőségünkbe:

— Földindulás! Földindulás! A fejemen egy nagy koppanás! Mi lesz Szerkesztő ur!
— Marha! Ugrik fel ijedten székéről a szerk.

— Szerk. ur! Nem érez valami illatot?
— Menjen ki, maga kis bűdös.
— Az ideálomtól jövök!
— Hogy jön ez a kettő össze.
— (Dramai pózban.) Nem érzi-e, mint árad ki belőlem a diadalmas him balzsamos illata?

— Szóval ön bakszagú üvölt fel D. J. munkatársunk és irgalmatlanul kidobja Porczot.

— Szerk ur! dugja be fejét vele született ősi szemtelenséggel az ablakon Porcz.
— Illatozik-e még? kérdi a szerk.
— Nem. Sőt ellenkezőleg — tudja-e mi van a hónom alatt?

???
— A gothai almanach.
— Marha!
— Tudja-e szerk ur, mit mondott Visontai. mikor kimondták a Lujza hercegnő válópörében a gothai törvényszék illetékességét.
???

— Csapjon bele a gotha!
Porcznak feje eltűnt az ablaktól és így az utána vágott tintás üveg nem érthette el.

Ha a redemptusok nyernek?

Sz. Kovács Mihály polgártársam azt a kérdést veti fel, hogy mit csináljunk, ha a redemptusok nyernek? Szerintem ez a kérdés még korai. Ma még a felett lehet és kell intézkedni, ami még a közbirtokosság tulajdonában tényleg meg van. Ezen meglévő vagyonnak mikénti gazdálkodására lesz hivatva határozni a közbirtokossági ösgyűlés december hó 3-án.

A közbirtokosság tagjai között többen vagyunk, akik a közös vagyon ellenőrzését a városi képviselőtestületre óhajtjuk bizni, ezt pedig, hogy miért óhajtjuk, kell, hogy tudja minden tagja a közbirtokosságnak:

1-ször. A közbirtokosságnak mióta csak külön áll, a legvitásabb érdekei estek el, mert óriási kár a Páka pusztá eladása, s ebből az egyház vagyonának a megvétele, s ennek ingóvá változtatása.

2-ször. Valóságos istentelenség jószágértelmezés teljes beszüntetése, mert a szomszéd városok is osztottak legelőt, de tehénjárást legalább hagytak, amelyből számtalan család asztalára táplálék kerül, de nálunk ez soha többé!

3-ször. A leirhatatlan Csáki szalmajakénti esetek, a nép akaratának számtalanul való kijátszása, az érdek kufáros hatalmának a teljes kifejlődése, a kisebbbirtokosok semmibevevése; így az ellenőrzéstől teljes elidegenítése. Így jött, hogy olyan emberek diktáltak néha napján a karczagi közbirtokosságnak, akiknek se érdeke se érve ahhoz, hogy a közbirtokosság tagjai minden vonalon megvédvé legyenek.

Ezek és sok ide nem írható okok vezetnek arra engem is mást is, akik ezt látjuk, hogy a városi képviselőtestület felügyelete alá vigyük a közbirtokosság ügyeit úgy, hogy az egyik városi tanács tag által vezetessék, teljesen elkülönítve más minden közalaptól. Az e czimen elő álló jövedelem egyedül a föld adóterhelő pótdadó csökkentésére fordítandó, mert csak így fogja a közbirtokosság összes tagja a még közösen levő vagyonának hasznát élvezhetni.

Ez idő szerint tehát ezek felett gondolkozunk, külön az országos politikától. Mivel pedig nagyon sokan vannak akik a mai képviselőtestületben nem bíznak, azoknak módjukban lesz a közel jövőben a bizalmukat oly egyénekre ruházni akiket erre érdekesnek és alkalmasnak találnak.

Csontos Imre.

Egy kis nyelvészet!

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Tekintve, hogy egyik karczagi lap a keresztvizet is leszedte egyik ösmerős tanárunkról, (Ugy kell neki, miért nem marad nyugton!) nem mulaszthatjunk el fölhevni a figyelmét, hogy Kimmachnak magyar-sum kis szótára a hiányosság conglomérátuma. Nem értjük, mit sumirkodik a tanár ur, ha ha nincs hozzá vágott dohánya! Kénytelen vagyok vele, hogy én, a nyelvész, akarom mondani a nyelvművelés hivatott öre, kimutassam, hogy abból a szemérmetlen módon 6000 éves emlékekből összelopkodott munkából még a legelemibb fogalmak kifejezései is hiányoznak.

Mily mélységes tudatlanságra vall az, hogy az a sumir szógyűjtemény nem tartalmazza az ilyen szokat! b a g ó, durnyi, sífli, totyog, raki, vaszók, szörme stb. Pedig talán rokonok volnánk azokkal a sumirokkal, vagy mi a szosz?! Ezt olvastuk könyvben! Kimmachot nem akarjuk ledorongolni,

hanem jóakarólag figyelmeztetjük, ha máskor csinál valamit, legyen több esze és gondolja meg „kik“-nek ír. Lássá! A „Nagykunsági Dalbokréta“ című anthologia „páratlan“ lelkesedést keltett. (Nem úgy értjük, hogy az egyik lelkesedett, a másik nem!) Miért nem ír olyat! Az kell a magyarnak! Nem mindenféle szumir! Megtesszük Kimmachnak azt a szívességet, hogy mellékelünk egy kis sumir szógyűjteményt, hogy bebizonyíthassuk, mily hanyag volt a szógyűjtésben. A mi leletünk a pernyezugi Mammon-templom nádfedelű tetejének csucsáról való. Első helyen van a sumir szó, utána a magyar. Ime:

a — b ab = tótkalap, bab = paszuly, ham = enni, (nem csak babot) ham — bab = babot enni, ham = ham — táplálkozni, tam = fa, tam — tata — tam — tam = erdő, vau — uh — uh! = kutya, nyau = macska, ps (a többi olvashatlan) = vízvezeték, nyekk = meghalni, krr = eltörni, bum = zene, defter = elismerés, ne — sze (a többi olvashatlan) = mulatóhely, sz — ine = valaminek a java, váj = fájdalom, aj — váj = nagy fájdalom, e — pesz = valami, sa — mesz = egyházfi, gan — ef = közgazdasági tevékenység, bré — zele = csekélyesség, porkotl — ék = méltányosság, pfu — ts = veszteség, bag — olé = fekete kávé, csu — ha = papiköntös, puff = puska, pus = revolver, pupuskaka = ágyu, b — latt = lópornélküli füst, ja — nó = táviró nélküli drót, sod — rony = János nélküli táviró, cha — mer = okos, nyam — nyam = társalgás, koty — koty = inni, koty — koty — koty = potya italt inni, brú — hú — hú = öröm, kam — pecz = valaminek a vége, cac — adu — kisebb lyrai költő, zébel — al — ponehu — nyalni valami domborút, ko — cza = nőstény állat, szar — ka = (össze nem tévesztendő) madár, kecz — meg = hebeg, czo — ki = kutya, ha — mu = kérő = csalafintaság, uk — muk — fuk = meg gondolatlanul felvenni, si — pircz = elűzni, kot — kod — ács = tojni, brr = fázni, daf — ke = azért is, s — nasz = smuczig stb. stb.

Gyűjteményünk még hiányos, de kívánatra és Szerkesztő ur engedelmével folytatjuk. Hát nem skandalum, ilyen sok és fontos szót kihagyni! Reméljük a második kiadás, pótolni fogja a hiányokat.

Furófangos tudomány az a nyelvészet és a ki nem ért hozzá, könnyen bukófenccet vethet! Hogy miben, azt én most nem hatolhatom — ki — pu!

Tisztelettel

Porcz Ellán recte Jbrik
sumir utód.

Szerkesztői üzenetek.

„Hulló levelek.“ Lapunk multkori számában e czimen megjelent igen szép és nemes dolgokat tárgyaló tárczákat Czina János írta. Tévedésből maradt ki a neve.

302-nk. A szerk. 8 teljes nap nem volt idehaza, levelére ezért nem válaszolhattott.

Nyilttér.)*

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Nagykunsági Hirlap“ f. évi nov. hó 11-én megjelent számában volt kegyes helyt adni egy közérdeket szolgáló közleményemnek. Ugyanezen szempontból kérem erre most is.

Szívességet igen köszönöm.

Tisztelője

Adler Jónás.

Tek. Halász Ignác urnak

Nem tudom helyesen czimezem-e az irásomat, a mikor Önhöz czimezem, vagy talán Önnek semmi része sincs ehhez a kvalifikálhatlan minden jó izlésű embert

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

sértő, goromba és Önhöz talán méltatlan cikkekhez, a melylyel engem sérteni akar . . .

Ugy hiszem, jól sejtem, az iródeákja heveskedik csupán, bizonyára csak ő nem tudja, mi a tisztességes hang a mivel egy közérdeket szolgáló dolgot tárgyalni szoktak. Azt sem tudja az iródeákja, hogy egy vita tárgyát képező dolognál az érvek sulya a döntő, nem pedig silány szellemi sziporkáinak izléstelen és goromba játéka.

„Elveszett tehetségről” és „fényes újságírói talentumról” beszél. Mit akar ezzel mondani iródeák uram!? gunyolni engem? ez csak nem célja Önnek? ezt nem is hihetem, vagy csupán izetlenkedik? Meghurcolásról, megpofozásról beszél. Mondja kérem, — de őszintén — nem szégyenli magát? Ugy látszik oly nagy érdeke forog kockán, hogy nem átalja azt a vádat, hogy megfélemlíteni akar, vagy csak azt akarja megmutatni, hogy mily nagy mértékben hiányzik Önből az a tulajdonság, a mit komoly józanságnak neveznek?, vagy talán csak azért olyan goromba és illetlen, hogy büszkén verve a mellét elmondhassa, hogy „jól megmondtam neki” Oh maga kis hatásvadász!

Tisztelt Uram! gondolkodjék egy keveset és meg fogja érteni, hogy az nem virtus, ha valakit butának mondanak, pofonokat ígérnek neki stb. Hisz nekem is módomban lenne hasonló hangot használni, sőt még indokoltabb lenne az Ön közleménye után, hisz én is legazemberezhethém, pofonokat ígérhetnék és mindenféle létező és nem létező otrombasággal illethetném, de az én célom nem az. Az én célom az igazság, a tisztesség. Értsük meg egymást jól. A tisztesség!! Nem pedig az az eszeveszett rugkapálás, a mit Ön tesz. De úgy látszik nagyot ütöttem a számár fejére, de szolgáljon mentségemül az, hogy nem sejtettem, hogy az Ön agyára olyan végzetesen hat az az ütés.

A köztünk felmerült dolgot közérdekből vittem a közönség elé és azon az Ön gorombaságai mit sem változtathatnak.

Adler Jónás.

Tisztelt Polgártársaimhoz!

Halász Ignác ur és közötttem nézeteltérés volt. Annak idején erről tájékoztattam a nagy közönséget, de természetesen nem oly értelemben, hogy Halász ur csaló, vagy becsapja Önöket, hanem felhívtam az Önök figyelmét arra, hogy a Halász ur szerződéseinek azon kitétele „a budapesti értéktőzsde napi árának középszámítása”, hogy értendő.

Erre válaszolt Halász ur, én pedig válaszolok az ő válaszára Önöknek.

A lényeg a következő. Én a szerződést nem néztem meg, mert természetesnek találtam, hogy a leszámolás a buza minőségének megfelelőleg a b.-pesti áru és értéktőzsde árjegyző bizottságának hivatalos jelentése szerint fog történni. Tehát oly módon, a hogy Karczagon mióta én tudom, vagy 25 éve a buzát venni szoktuk.

Igen ám, de van még egy jelentés az újságba, a második, ez azt mondja, hogy „a készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő” ebbé a rovatba 10—20 kr.-ral olcsóbbak az árak, Halász ur meg ezt a rovatot szereti inkább.

Hát itt csapódik be az ember, ha jól meg nem nézi a szerződést. Nem azt mondom, hogy Halász ur csapja be Önöket, a viláért sem, csak azt akarom mondani, hogy ne okolják Önök se Halász urat, ha ilyen kellemetlenségük lesz, hanem nézzék meg jól az újságba, hogy melyik az az ár, a mi a szerződés szerint fizetendő.

Ha pedig nem tudna valaki eligazodni rajta, szívesen megmutatom én, hogy hol a csalafintaság, már csak azért is, hogy ne mondhassa Halász ur, hogy én nem teszek semmit közérdekből, meg hogy olyan rossz ember vagyok.

Ugy hiszem ezért a jószágomért nem tetszik megaprehendálni Halász urnak. Tetszik tudni olyan ez a buza eladás, hogy nagyon kell vigyázni, mert becsapódik az ember.

Vigyázzunk hát Polgártársaim!

Tisztelettel
Adler Jónás.

* **Roppant érdeklődés** nyitvánul egy új, csúszellenes szer iránt, melyet a Székely-havasok alján található édesvízi szivacsból készít Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgyön 171. szám. Ez a törvényesen védett „Indaszesz”, melynek hatásáról a legelőkelőbb orvosok is a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak. Kik köszvény, csúsz, tag-szagatás stb betegségekben szenvednek, saját érdekükben használják az „Indaszesz”-t, mely 2 és 1 koronás üvegekben mindenütt kapható.

Olcsó — — Pénz!

3¹/₂ — 4⁰/₀

folyósítandó kisebb-nagyobb

földbirtokra

az érték 60—85%⁰-ig.

Budapest és környékénlévő

Házak és Telkekre

I. és II.-od helyre

II.-od helyre 5—5¹/₂%⁰ mellett.

Köztisztviselők

és

Katonatisztek

régi tartozásaikat **OLCSÓBB** és nagyobb összeggel konvertálhatják.

Ujabbmódozatú kölcsön

életbiztosítás nélkül is

6 százalék mellett.

Házassági óvadéokra

— 50—70%⁰-ig 5—5¹/₂%⁰-ra. —

Személy-hitel

— kötelezvényre vagy váltóra. —

Felvilágosítást ingyen nyújt az

ORSZÁGOS

Földhitel K. Vállalat

igazgatóságának felvételi irodája Karczagon, a „Népbank”-kal szemben, özv. Magyar Ferenczné házában.

Kiadó lakás.

Három szoba, konyha, kamara és éléskamra, pincze folyó évi október 1-től haszonbérbe kiadó. — Értekezni lehet a helyszínen az alólírott nál Özv. Klecs Kálmánné örököse.

Özv. Mezei Mórné.

WEISZ és HEIMLER

pozsonyi ipartelepe

magánfeleknek

is

a legolcsóbb árban szállítja

hirneves

Vászonáru
Asztalnemű
Törülköző
Zsebkendő

Fehérnemű
Ágyhuzat
Paplan
Matrác

stb.

c z i k k e i t.

Árjegyzék és minták bérmentve.

Teljes

menyasszonyi és vőlegény kelengyék
készítése.

LAPELÁSUSITÓK

ellenzéki lapok eladására kerestetnek. Hol?
Megmondja a kiadóhivatal.

Könyvnyomdai munkát
gyorsan és pontosan
készít

Plón Gyula

könyvnyomdász
Hajduszoboszlón.

Nagy butorraktár

Szolnokon.

A n. é. vevő közönség b. figyelmébe
ajánlom a legjobb kivitelű és legjutányo-
sabb áru, dusan berendezett

butorraktáromat,

mely bármely fővárosi butorüzlettel ver-
senyképes.

Butorraktár Szolnokon

→ Kereskedelmibank palota. ←

GÖMÖRI JÓZSEF.

Krammer Károly

fényképész, Karczagon a m. kir. postával szemben.

Ajánlja Karczag város és vidéke n. é. közönségének szives figyelmébe
és pártfogásába modernül berendezett fényirdáját, hol a legmesszebb menő
kívánalmakat a fényképezés terén kielégít;

fénykép nagyításokat elfogad

és azokat gyorsan és sikerült kivitelben, — rendkívül olcsó árban készít el.
Makart kép: Kabinet kép: Visit kép: Mignon kép:
3 drb. 12 korona. 3 drb. 8 korona. 3 drb. 4 korona. 3 drb. 3 korona.
6 drb. 18 korona. 6 drb. 12 korona. 6 drb. 6 korona. 6 drb. 4 korona.

Karácsonyi és új évi ajándékul

igen alkalmas, hogy a szülőket vagy a szülők gyermeküket fényképekkel, vagy
fényképnagyításokkal lepjék meg. Igen szép és értékes ajándék. Menyasszonyi
felvételeket olcsó árban eszközölök. Felvételek czéljából vidékre is, vagy kívá-
natra helyben házhoz is lemegyek.

Kiváló tisztelettel

KRAMMER KÁROLY
fényképész.

Nem érdemes Debreczenbe menni,
mert a legjobb szemüvegeket és más
optikai szereket legolcsóbban az AUGURT-
féle ékszer üzletben lehet beszerezni. Tes-
sék megpróbálni.

9 darab

Népbank részvénytársasági részvény
eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

A karczagi m. kir. földmives iskola
gazdaságában f. évi november hó 27-én
délután 2 órakor 5 darab részben idős
magyar fajta tehén és 3 drb. 2 éves ma-
gyar fajta üsző készpénzfizetés mellett
nyilvános önkéntes árverésen eladatik.

Karczag, 1905. nov. 17.

M. kir. földmives iskola
igazgatósága.

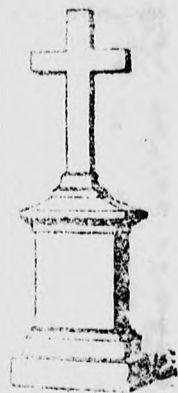
A gymnasium közelében

uri és gazdálkodó lakásnak egyaránt alkalmas 488 számú ház kedvező
feltételek mellett eladó vagy kiadó. Azonnal elfoglalható. A régi Casino-
utca 634. számú ház pedig szintén eladó, vagy 1906. július elsejére kiadó
Bővebbet a tulajdonosnál 488. sz. alatt, esetleg a kiadóhivatalban.

Sirkövek nagy választékban

a legegyszerűbbtől a legfinomabbig. sirloltok, vasrácok,
valamint alap- és szegélykövek, fedlapok, ugyszin-
tén egyéb temetői munkákat olcsón és szépen
készít

BOROS és TÁRSA sirkőraktára
KARCZAGON. (a gymnasium m.)

Hirdetmény.

Van szerencsém értesíteni Karczag város n. é. közönségét, hogy az **Ardó-féle**
gyógyszertár mellett, (Kis G. Sándor házában)

óra-, ékszer- és chinaezüstneműekből

dusan felszerelt üzletet nyitottam, hol olcsó árban lehet alkalma a nagyközönségnek be-
szerezni a **legszébb és legújabb** tárgyakat. Órákért 3 évi jótállást vállalok. Órajavítást
a **legjutányosabb** árban elfogadok és azt pontosan eszközölöm.

Kérem a n. é. közönséget nálam egy **próbabevásárlást** eszközölni és így meggyő-
ződni arról, hogy a legfigyelmesebb és a legjobb kiszolgálásban fog részesülni.

Karczag, 1905. szeptember hó.

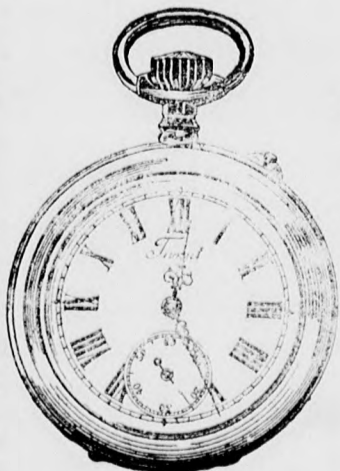
Becses pártfogásért esd,

tisztelettel

Augurt Antalné.

Óra-, ékszer- és chinaezüstneműek raktára

Zsebórák 5 koronától kezdve fali órák 3 koronától kezdve. Inga-órák nagy választékban.

Leg- ujabb!	<p>Elsőrendű „Habana“-rum teával csomagolva. Rosenberg Márton nagytőzsdéjében Karczagon.</p>	Leg- ujabb!
Minden üveg HABANA-RUM fenékén egy csomag finom tea csomagolva.	<p>Tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy szabadalmazott és törvényesen védett</p> <p>HABANA-RUMUNKAT,</p> <p>minden üveg fenékén egy csomag legjobb minőségű tea van csomagolva, ROSENBERG MÁRTON karczagi nagytőzsde tulajdonosnál deponáltuk, elárusítás végett.</p> <p style="text-align: right;">Kiváló tisztelettel</p> <p style="text-align: center;">Schwartz és Glasner likör- és rumgyárosok ==== E P E R J E S . ====</p> <p>Ugyanott kapható tisztán kezelt uj- és ó-bor, I-ső rendű Japán-rum, fekete afvonya gyógybor, saját főzésű pálinkák és likörök.</p> <p style="text-align: right;">3-13</p>	Minden üveg HABANA-RUM fenékén egy csomag finom tea csomagolva.
Leg- ujabb!	<p>Elsőrendű Habana-rum teával csomagolva.</p>	Leg- ujabb!

Mészáros József

gazdasági eszközök gyára Karczagon 2968.

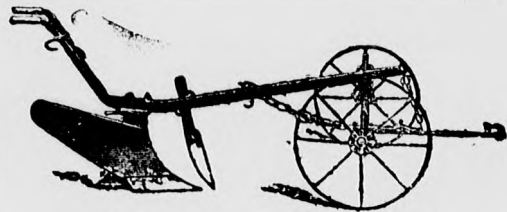
Ajánlja sajátkészítésű különféle faju és minőségű

egyetemes aczélekeit, kapáló és töltő ekéit,

kettes, hármas és négyes angol vas boronáit, gyűrűs és fogas hengereit, járgányos szecskavágóit és merítő korongos vetőgépeit.

Minden darabért jótállás.

Pártolásra méltó szolid hazai ipar,

Szülők figyelmébe!

A mélyen tisztelt szülők saját érdekében cselekedzenek, ha ruhaszükségeit olyan helyen szerzik be, hova teljes bizalommal fordulhatnak, hol tulfizetés ki van zárva, hol kiváló gond fordítatik arra, hogy különösen az iskolát látogató fiaik a most bekövetkező iskola idényre **olcsó és tartós** ruhával láttassanak el.

Nagy előnyben részesülnek vidéki szülők helyben tanuló gyermekei, mert a részükre nálam vásárolt ruhákat mindenkor díjtalanul javítom és vasalom.

Hogy cégem a raktáron levő ruhákhoz csak a legjobb hazai és külföldi szöveteket dolgozza fel, ezt 60 éves dicsőséges fennállása legfényesebben bizonyítja.

Számos látogatást kér

tisztelettel

Neumann M.

cs. és kir. udvari szállító, a szerb kir. udvar szállítója

DEBRECZEN, Piacz-utca 49. sz.

a m. kir. főpostával szemben.